

Analysenotat

Kommunernes udgifter til administration og ledelse i 2022

3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA NOTATET

- I 2022 brugte kommunerne 58,8 mia. kr. på administration og ledelse. Det svarer til 9.972 kr. pr. indbygger. Kommunernes udgifter til administration og ledelse pr. indbygger er stort set uændrede fra 2021 til 2022, hvor udgifterne kun er steget med 0,1 pct. fra 2021 til 2022. Hvis man alene ser på de samlede administrationsudgifter, og ikke tager højde for udviklingen i indbyggertallet, så er kommunernes udgifter til administration og ledelse steget med 0,5 mia. kr. fra 2021 til 2022.
- Der er stor forskel på de enkelte kommuners udgifter til administration og ledelse. Kommunernes udgifter til administration og ledelse varierede fra 7.855 til 13.083 kr. pr. indbygger i 2022, hvis man ser bort fra de fire mindste ø-kommuner.
- Der er også stor forskel på kommunernes administrationsudgifter pr. indbygger, selvom der tages højde for forskelle i rammevilkår. Det gælder både for kommunernes samlede udgifter til administration og ledelse og for de administrative lønudgifter til henholdsvis administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale og decentrale ledere.

Igen i år har vi opdateret de væsentligste nøgletal om kommunernes udgifter til administration og ledelse, som opfølgning på vores tidligere analyser af kommunernes administrationsudgifter.¹ Opdateringen tager udgangspunkt i de nyeste personale- og regnskabstal for 2022. I dette analysenotat har vi beskrevet, hvad de nyeste tal om kommunernes administrationsudgifter i 2022 viser.

Udgifterne til administration og ledelse er en væsentlig udgiftspost i kommunerne, som der blandt andet i forbindelse med kommunernes budgetproces er et stort fokus på. Det er derfor relevant at følge kommunernes udgifter til administration og ledelse tæt.

Formålet med vores tilbagevendende analyse af kommunernes administrationsudgifter er at give den enkelte kommune mulighed for at se, hvordan kommunens administrationsudgifter har udviklet sig i de seneste år – både samlet set og for forskellige administrationstyper. Det gør det muligt for kommunen at identificere, hvor kommunen har højere eller lavere administrationsudgifter end andre kommuner i dag. Og det gør det desuden muligt for den enkelte kommune at se resultaterne af tiltag gennemført på området i de seneste år i relation til udviklingen i andre kommuners administrationsudgifter.

Som i vores tidligere analyser af kommunernes udgifter til administration og ledelse ser vi på kommunernes samlede administrationsudgifter og de fire delelementer, som de samlede administrationsudgifter består af:

- Lønudgifter til administrative støttefunktioner og chefer.
- Lønudgifter til myndighedspersonale.

---

¹ De tidligere administrationsanalyser kan findes på vores hjemmeside www.benchmark.dk. De tidligere analyser indeholder også andre elementer, end dem der er vist i dette analysenotat. De kan derfor fortsat være relevante for dig som læser.

- Lønudgifter til decentrale ledere.
- Øvrige administrationsudgifter udover løn.

Vi anvender samme opgørelsesmetode som hidtil, hvor kommunernes udgifter til administration og ledelse opgøres efter kombinationsmetoden. Her er personaletal den primære datakilde, der suppleres med regnskabstal. Opgørelsesmetoden er beskrevet nærmere i nedenstående boks. Alle beløb i analysen er i faste 2023-priser. Du kan desuden læse mere om afgrænsningen af de fire administrations typer og den anvendte metode i bilag 3: "Metode".

DEFINITION

KOMMUNERNES UDGIFTER TIL ADMINISTRATION OG LEDELSE

Kommunernes udgifter til administration og ledelse opgøres i analysen ud fra kombinationsmetoden, som kombinerer personaletal med regnskabsdata afgrænset efter henholdsvis personalemetoden og regnskabsdatametoden.

I kombinationsmetoden opgøres de administrative lønudgifter efter personalemetoden. Kommunernes administrative lønudgifter beregnes på baggrund af (I) antal fuldtidsansatte inden for de stillingskategorier, som daværende regering og KL har defineret som administrative, og (II) gennemsnitslønningerne på landsplan for disse stillingskategorier. Brugen af gennemsnitslønningerne gør, at de udgifter vi præsenterer i analysenotatet er et beregnet tal på kommuneniveau, der afviger en smule fra de udgifter, den enkelte kommune har haft i det betragtede år. De gennemsnitlige lønninger anvendes for at øge sammenligneligheden på tværs af kommunerne i hele landet, så forskellene mellem kommunernes administrationsudgifter ikke drives af regionale lønforskelle.

Lønudgifterne kombineres med regnskabstal om kommunernes centrale administrationsudgifter udover løn på hovedfunktion 6.45: Administrativ organisation, ekskl. funktion 6.45.50: Administrationsbygninger.

I bilag 3: "Metode" er den anvendte opgørelsesmetode beskrevet mere detaljeret, herunder hvilke stillingskategorier der henføres til administrationsområdet.

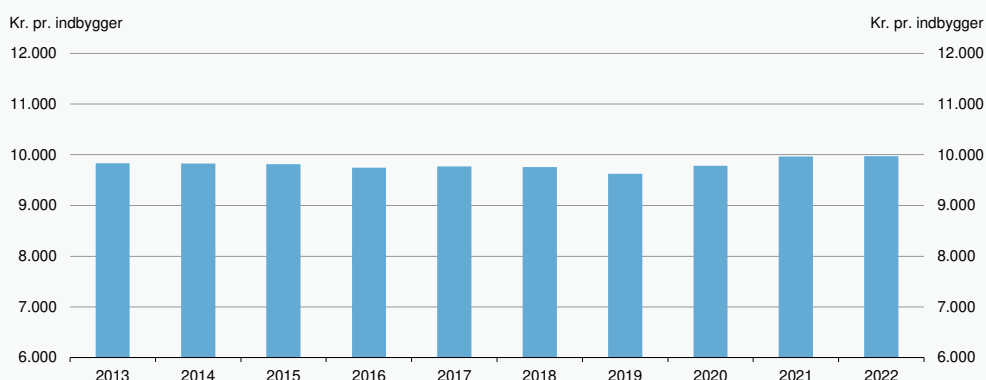
Da der primært er tale om en opdatering af talgrundlaget fra vores tidligere administrationsanalyser, har vi i dette notat ikke undersøgt, hvad der mere konkret har drevet udviklingen i udgifterne til administration og ledelse frem til 2022.

I bilag 1: "Sådan placerer din kommune sig" kan du finde figurer for din kommune. I bilag 2: "Kommunespecifikke nøgletal" findes nøgletallene i kommunefordelte tabeller.

Kommunernes udgifter til administration og ledelse er stort set uændrede

I 2022 brugte kommunerne 58,8 mia. kr. på administration og ledelse. Det svarer til 9.972 kr. pr. indbygger på landsplan, jf. figur 1 på næste side. Kommunernes udgifter til administration og ledelse pr. indbygger er stort set uændrede fra 2021 til 2022, hvor udgifterne kun er steget med 0,1 pct. fra 2021 til 2022. I 2021 var kommunernes administrationsudgifter dog også på et relativt højt niveau. Hvis man alene ser på de samlede administrationsudgifter, og ikke tager højde for udviklingen i indbyggertallet, så er kommunernes udgifter til administration og ledelse steget med 0,5 mia. kr.

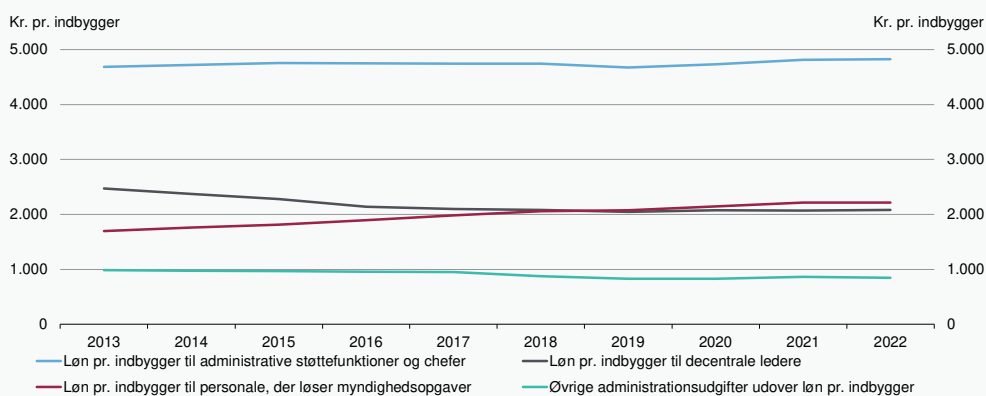
I de to foregående opdateringer af administrationsanalysen har vi vist, at udgifterne til administration og ledelse pr. indbygger har været stigende fra 2019 til 2021. Inden da havde tendensen ellers været, at udgifterne til administration og ledelse pr. indbygger var relativt stabile dog tenderende til at være svagt faldende. Stigningen i administrationsudgifterne fra 2019 til 2021, samt den marginale stigning fra 2021 til 2022 beskrevet ovenfor, betyder, at administrationsudgifterne er på sit højeste niveau i den periode vi har afdækket fra 2013 til 2022. Som nævnt i indledningen har vi ikke undersøgt, hvad der konkret har drevet stigningen i kommunernes administrationsudgifter, men det kan konstateres, at de store stigninger er sket i 2020 og 2021, hvor håndteringen af COVID-19 var en stor del af kommunernes hverdag, men at de til gengæld heller ikke er faldet igen efterfølgende.

Figur 1**Samlede udgifter pr. indbygger til administration og ledelse fra 2013 til 2022**

Anm.: Faste priser (2023-pl).

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

Løn til de administrative støttefunktioner og chefer er fortsat den største udgiftspost i kommunernes samlede udgifter til administration og ledelse, jf. figur 2. I 2022 brugte kommunerne 4.827 kr. pr. indbygger på løn til administrative støttefunktioner og chefer. Den næststørste udgiftspost var lønudgifter til myndighedspersonale på 2.217 kr. pr. indbygger. Herefter fulgte lønudgifter til decentrale ledere med 2.079 kr. pr. indbygger og de øvrige administrationsudgifter udover løn med 849 kr. pr. indbygger.

Figur 2**Udgifter pr. indbygger til administration og ledelse fordelt på typer fra 2013 til 2022**

Anm.: Faste priser (2023-pl).

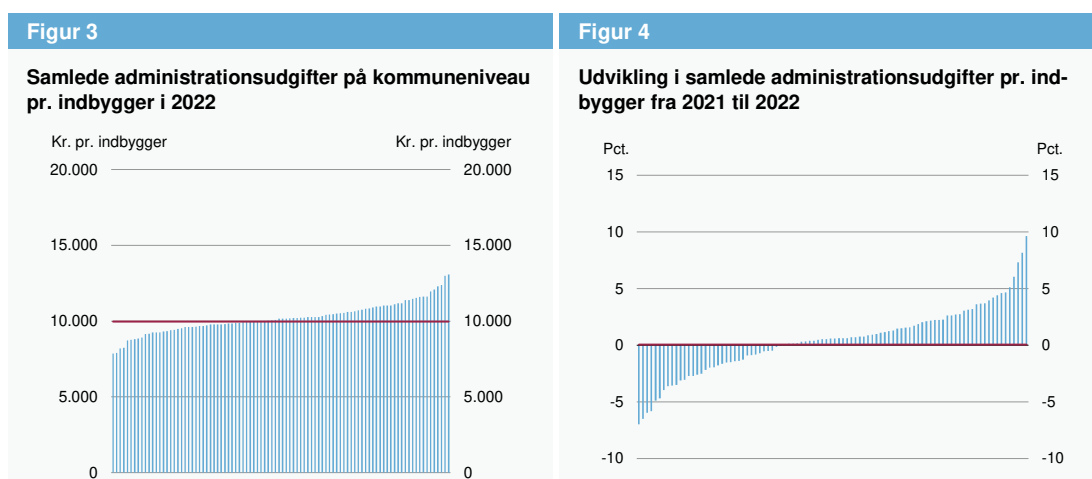
Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udgifterne til administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale og decentrale ledere er alle tæt på uændrede fra 2021 til 2022 men dog svagt stigende, mens de øvrige administrationsudgifter udover løn er faldet noget. Målt i kroner og øre er udgifterne til administrative støttefunktioner og chefer steget med ca. 310 mio. kr. i absolutte tal, svarende til en stigning på 0,3 pct. fra 2021 til 2022 når vi opgør udgifterne pr. indbygger. Udgifterne til myndighedspersonale er steget ca. 120 mio. kr. i absolutte tal, svarende til en stigning på 0,1 pct. fra 2021 til 2022 når vi opgør udgifterne pr. indbygger, mens udgifterne til decentrale ledere er steget med ca. 150 mio. kr. i absolutte tal, svarende til en stigning på 0,4 pct. fra 2021 til 2022 når vi opgør udgifterne pr. indbygger. De øvrige administrationsudgifter udover løn er faldet med ca. 60 mio. kr. i absolutte tal, svarende til et fald på -2,0 pct. fra 2021 til 2022 når vi opgør udgifterne pr. indbygger.

2 ud af 3 kommuner havde stigende udgifter til administration og ledelse fra 2021 til 2022

Der er stor forskel på kommunernes udgifter til administration og ledelse. Kommunernes udgifter til administration og ledelse varierede fra 7.855 til 13.083 kr. pr. indbygger i 2022, hvis man ser bort fra de fire mindste ø-kommuner, jf. figur 3. Hvis man fortsat ser bort fra de fire ø-kommuner, så svarer det til, at administrationsudgifterne i kommunen med de højeste administrationsudgifter pr. indbygger var 67 pct. højere end i kommunen med de laveste administrationsudgifter pr. indbygger.

62 kommuner havde stigende udgifter til administration og ledelse fra 2021 til 2022, jf. figur 4. Dermed reducerede 36 kommuner også deres administrationsudgifter fra 2021 til 2022. I figur 6 på side 6 er den enkelte kommunes udvikling vist på et danmarkskort.

Anm.: Faste priser (2023-pl). Hver søjle illustrerer én kommune. Den røde vandrette streg symboliserer det vægtede landsgennemsnit. I figur 3 og 4 indgår de fire små ø-kommuner Læsø, Samsø, Fanø og Ærø ikke, da disse kommuner her betragtes som outliers.
Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

Ser man på de enkelte administrationstyper, så steg lønudgifterne pr. indbygger til administrative støttefunktioner og chefer pr. indbygger i 53 kommuner fra 2021 til 2022, mens lønudgifterne til decentrale ledere pr. indbygger og de øvrige administrationsudgifter udover løn pr. indbygger steg i henholdsvis 54 og 53 kommuner fra 2021 til 2022, jf. tabel 1. Tidligere har der været en klar tendens til, at lønudgifterne til myndighedspersonale pr. indbygger har været stigende i hovedparten af kommunerne. Fra 2021 til 2022 er lønudgifterne til myndighedspersonale pr. indbygger i modsætning hertil faldet i 57 kommuner og dermed et flertal af kommunerne.

Tabel 1

Antal kommuner med stigende eller faldende udgifter til administration og ledelse pr. indbygger fra 2021 til 2022 fordelt på administrationstyper

	Antal kommuner	
	Stigende udgifter	Faldende udgifter
Administration og ledelse samlet	62	36
Administrative støttefunktioner og chefer	53	45
Myndighedspersonale	40	57
Decentrale ledere	54	44
Øvrige administrationsudgifter udover løn	53	45

Anm.: Læsø indgår ikke i optælling af kommuner ved "Myndighedspersonale".
Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

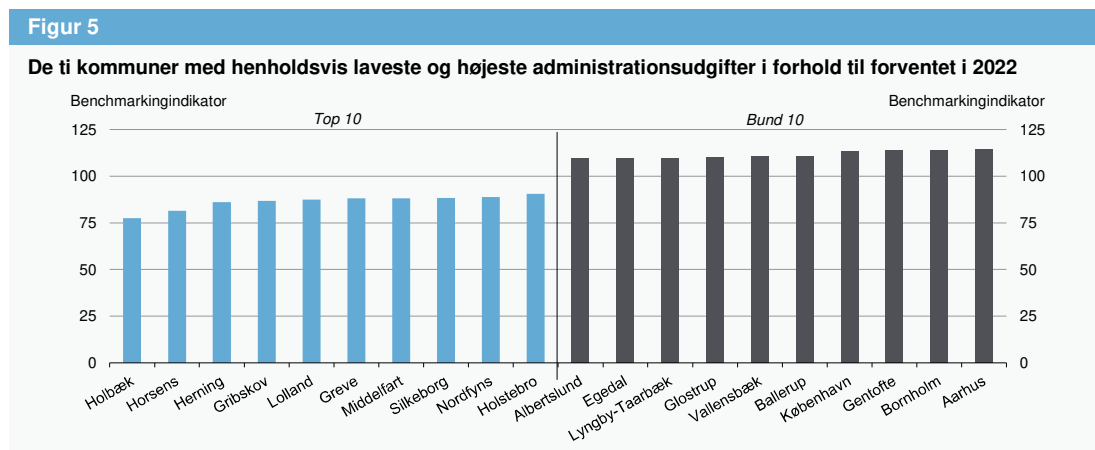
Administrationsudgifterne varierer fortsat, selvom man tager højde for forskelle i rammevilkår

Vores tidligere analyser har vist, at en del af de forskelle, der er mellem kommunernes udgifter til administration og ledelse, kan forklares af forskelle i rammevilkår. Rammevilkår i denne forbindelse er fx kommunens indbyggertal, hvor nogle kommuner kan høste stordriftsfordele, og det socioøkonomiske indeks, der måler den enkelte kommunes relative udgiftsbehov i forhold til de andre kommuner.² Derfor har vi ligesom tidligere udarbejdet en benchmarkingindikator for kommunernes samlede administrationsudgifter og for hver af de tre administrationstyper: Løn til administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale og decentrale ledere. Benchmarkingindikatoren sikrer et bedre sammenligningsgrundlag på tværs af kommuner, hvor betydningen af rammevilkår i betydelig grad er renset ud.³

Benchmarkingindikatoren viser, om den enkelte kommune har højere eller lavere administrationsudgifter, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. I dette notat viser vi kun resultaterne for de samlede udgifter til administration og ledelse, men alle benchmarkingindikatorer kan findes i bilag 1: "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2: "Kommunespecifikke nøgletal".

Kommunernes udgifter til administration og ledelse pr. indbygger varierer fortsat, selvom der tages højde for forskelle i rammevilkår. Det gælder både for kommunernes samlede administrationsudgifter og for udgifterne til henholdsvis administrative støttefunktioner og chefer, myndighedspersonale og decentrale ledere. I figur 7 på side 6 er benchmarkingindikatoren for kommunernes samlede administrationsudgifter i 2022 vist i et danmarkskort.

I figur 5 ses de ti kommuner med de henholdsvis laveste og højeste udgifter til administration og ledelse i forhold til det forventede niveau i 2022, det vil sige de ti kommuner med de laveste og højeste benchmarkingindikatorer. I de 10 kommuner, der havde de laveste benchmarkingindikatorer, var administrationsudgifterne i gennemsnit 14 pct. lavere, end man kunne forvente ud fra deres rammevilkår. I de 10 kommuner, der havde de højeste benchmarkingindikatorer, var udgifterne i gennemsnit knap 12 pct. højere, end man kunne forvente ud fra deres rammevilkår.⁴

Anm.: En benchmarkingindikator under 100 angiver, at kommunen klarer sig bedre end man kan forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. En benchmarkingindikator over 100 indikerer, at kommunen klarer sig dårligere end forventet. I figuren indgår de små ø-kommuner ikke, selvom Ærø ligger i top 10, og Læsø og Samsø ligger i bund 10.

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

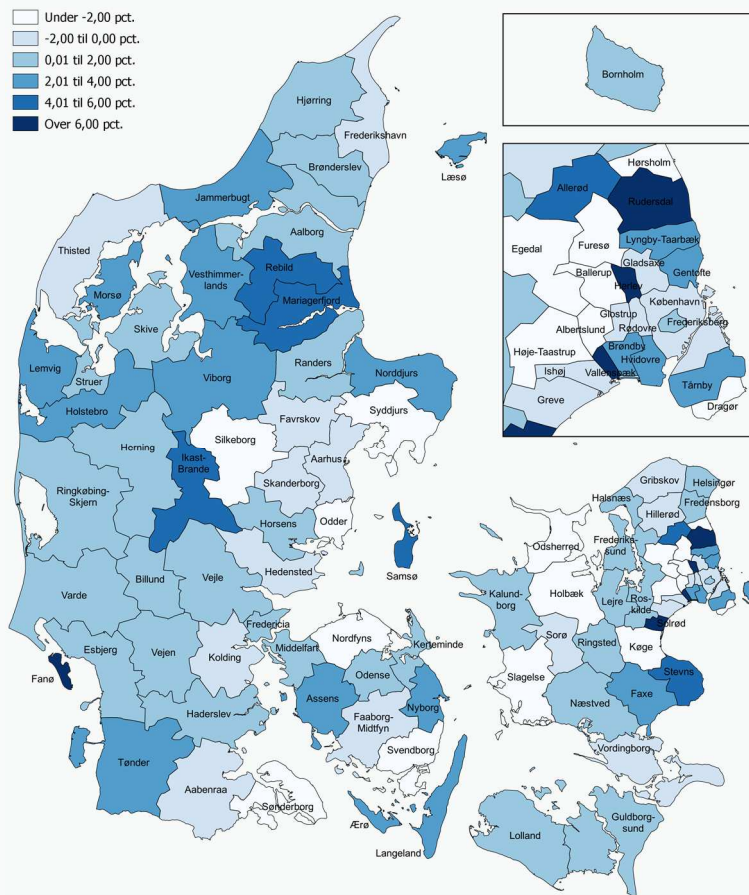
² I bilag 3: "Metode" kan man finde de rammevilkår, vi har taget højde for. Bemærk at den enkelte kommunes rammevilkår kan ændre sig fra år til år fx kommunens værdi på det socioøkonomiske indeks. Det kan have betydning for kommunens benchmarkingindikator.

³ Benchmarkingindikatoren er et estimeret tal, der er behæftet med en vis statistisk usikkerhed. Det betyder, at der ikke skal tolkes for håndfast på den præcise placering af kommunerne. Ved rangering af kommunerne er de derfor inddelt i kvintiler. Dog vises top 10 og bund 10 også for de samlede administrationsudgifter. Mekanikken ved en statistisk model gør desuden, at man ikke kan konkludere noget om størrelsen på det generelle niveau af kommunernes administrationsudgifter. Man kan således ikke konkludere, at de kommuner, der klarer sig godt i benchmarkinganalysen, ikke potentielt kan reducere sine administrationsudgifter yderligere.

⁴ Top og bund 10 er her opgjort uden de små ø-kommuner.

Figur 6

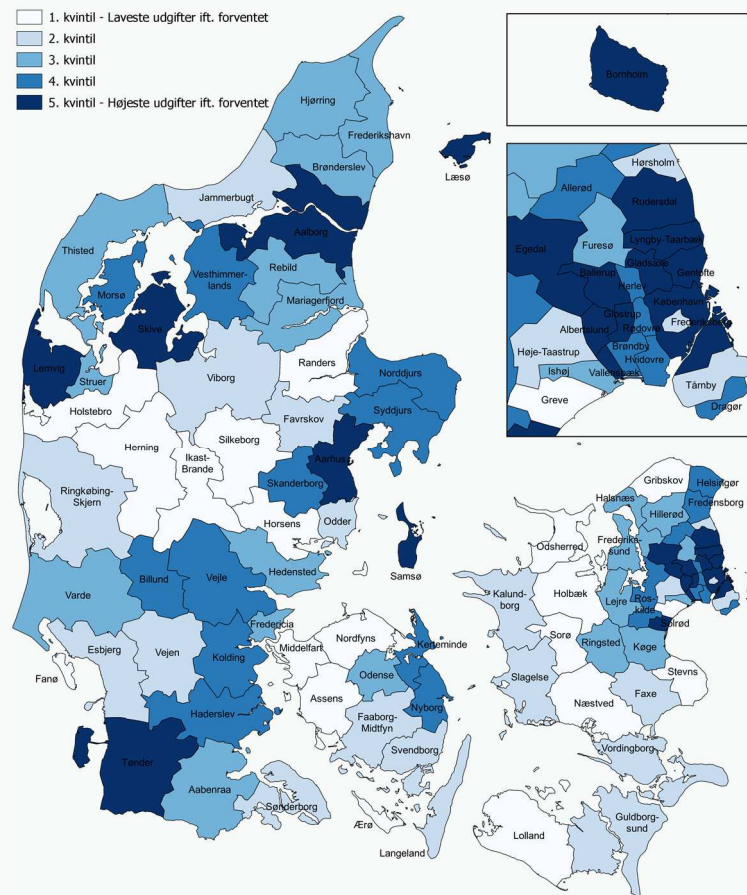
Udvikling i samlede administrationsudgifter pr. indbygger fra 2021 til 2022

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 7

Benchmarkingindikator for samlede administrationsudgifter pr. indbygger i 2022

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), Danmarks Statistik og egne beregninger.